

MÜGE

İPLİKÇİ

TRANSİT

YOLCULAR

MÜGE İPLİKÇİ
TRANSİT
YOLCULAR

Can aędaş

Transit Yolcular, Müge İplikçi

© 2021, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dıőında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. baskı: 2002

3. baskı: Aralık 2021, İstanbul

Bu kitabın 3. baskısı 1 000 adet yapılmıőtır.

Dizi editörü: Cem Alban

Düzelti: Mert Tokur

Mizanpaj: Emin Petek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Türkmenler Matbaacılık Reklam San. ve Tic. Ltd. Őti.

Maltepe Mah. Gmőşşuyu Cad. No: 16-18

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 43087

ISBN 978-975-07-5586-6

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAęITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ő.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750755866

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

MÜGE İPLİKÇİ
TRANSİT
YOLCULAR

ÖYKÜ

♥can

Müge İplikçi'nin Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Çok Özel İsimler Sözlüğü, 2017

Kül ve Yel, 2017

Sil Baştan, 2019

Kalpten Seven İnsanlar, 2020

Columbus'un Kadınları, 2021

MÜGE İPLİKÇİ, İstanbul'da doğdu. Kadıköy Anadolu Lisesi'nden sonra İstanbul Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. İstanbul Üniversitesi Kadın Sorunları ve Araştırma Bölümü ile The Ohio State University'deki yüksek lisans derecelerinin ardından öğretmenlik yaptı. Önce öyküleriyle tanındı. *Perende*, *Columbus'un Kadınları*, *Arkası Yarın*, *Transit Yolcular*, *Kısa Ömürlü Açelyalar* ve *Tezcanlı Hayalet Avcıları* adlı altı öykü kitabı var. Ardından beş romanı yayımlandı: *Kül ve Yel*, *Cemre*, *Kafdağı*, *Civan* ve *Babamın Ardından*. *Yıkık Kentli Kadınlar* ve *Cımbızın Çektikleri* (Ümran Kartal'la birlikte) adlı inceleme kitapları da bulunan Müge İplikçi, 1996'da Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödülü ve 1997'de Haldun Taner Öykü Ödülü üçüncülüğünü kazandı. Yazdığı ilk gençlik romanı olan *Yalancı Şahit* ÇGYD tarafından Yılın En İyi Gençlik Romanı Jüri Özel Ödülü'ne değer görüldü. Yazar, bunun ardından bir diğer gençlik romanı olan *Saklambaç*'ı yazdı. İplikçi'nin dört çocuk kitabı daha var. *Uçan Salı*, *Acayip Bir Deniz Yolculuğu*, *Kömür Karası Çocuk* ve *Dondurmam Tılsım*. Gezi Direnişi'ne katılan gençlerle *Biz Orada Mutluyduk* adlı bir de röportaj kitabı bulunuyor. Yazar en çok, yaşadığımız yeni zamanları, günümüz insanlarını ve o ilişkilerin parçaları olan kadınların konumunu anlatmayı tercih ediyor. İstanbul Bilgi Üniversitesi'ndeki yarı zamanlı öğretmenliğini ve *Vatan* gazetesindeki köşe yazarlığını sürdüren İplikçi'nin eserleri başta İngilizce, Almanca ve Arapça olmak üzere birçok dile çevrildi. Türkiye PEN Kadın Yazarlar Komitesi başkanlığını aralıklı olarak 2004-2005 ve 2007-2009 yılları arasında yapan yazar aynı zamanda Medyascope.tv'de Nazan Haydari'yle birlikte *Zeytin Dalı* programını hazırlayıp sunuyor.

Çocukluğumun coşkulu halaları
mebrure, azade ve seyhan'a...

“Gidin. Ruhunuzdaki ateşten
yeşil çiçek açıncaya kadar.”

Nida

İçindekiler

Beklemek, Zamanı Arttırır Aysel	17
Hudutyer	27
Düğün	35
Ardıçkuşu,.....	45
Çartır Yolcuları.....	55
Kimsesiz Aşk.....	71
b	79
Telefon Yolculuğu	95
Ren Uçağı	101
Yargısız Gece.....	105
Karanlık Ziya.....	111
Bensizsiniz	117
Kalenin Bedenleri	125
Sütü Seven Kamyon Şoförü	133
Berjer Koltuklarla Gelen	145
Mürüvvet'e Endaze Olmaz	157
Transit Yolcular	163

Gidin emir kipinin sahibi Nida.

Nida Bakır, 1961 yılında doğdu. 1989 yılındaysa başına bir iş geldi. Bundan sonraki hayatını belirleyecek bir işti bu. Bir düğün salonunda yerde atıp durmakta olan bir kalbi tutup apışarasından içine sokuverdi. 1989-2002. Nida tam 13 yıldır iki kalple yaşıyor.

Gene de iki kalpli olması onun en büyük özelliği değil. Ben size söyleyeyim: Her türlü oyunun içindeki ele avuca sığmaz rakiptir o. Her türlü oyunun kuralının, her oyun kuralının yarattığı statükonun başkahramanıdır sanki. Oyunun kendi içinde barındırdığı o bağımsız ruha taptığı da söylenebilir. İçgüdüleri, nerede iyi bir oyun var hemen anlar. Belki iki kalpli oluşunun neden olduğu bir içgüdüselliktir bu. Oyun dedim de, yoksa Nida'nın yeterince ciddi olmadığını mı düşünüyorsunuz? Hangi oyun ciddiyet prensibinden kopmuştur, sorarım size? Anlar farklı olabilir ama en ciddi savaşlar, kavgalar karşısında büyüyen gözbebekleri en heyecanlı oyunlarda da fal taşı gibi açılır, bilen bilir. Gerisi ise kıyamettir.

Bütün yolculukların bir oyun ve hareket etmek fiiline endeksli bir macera olduğuna inanıyorsanız, gitme-

menin de aynı dokuya sahip olduğunu keşfedersiniz kısa bir süre sonra. Gitmemek de bir oyundur aslında, içinde hareket etmek yerine durmak fiilini barındıran.

Bir basamak daha atlayalım: Yeri geldiğinde durmak da bir harekettir. Yeter ki bu duruşta gidemeyişin yerini gitmemek alsın. Gerisi hayatın kendisidir, hem siz hem Nida için.

Bu yolculuğa kadar Nida gitmeye dayalı her türlü oyunun kendi içinde yarattığı zamana tapardı ve asıl olan da buydu onun için. Gelgelelim, bunu hangi kalbiyle onayladığı bir muammaydı... Bu yolculukta ise içindeki muammaya bir yenisi daha eklendi ve Nida gitmemenin de farkına vardı. Dahası, gitmemek gidememekten daha farklı bir şeydi.

“Gidememekse ayrı bir konu; onun da tılsımı ayrıdır. Kim bilir belki de başka bir zamanın, bambaşka bir hayatın konusudur gidememek. Onu da o zaman konuşuruz,” dedi Nida, hafifçe gülümsedi.

BEKLEMEK, ZAMANI ARTIRIR AYSEL

Bekliyoruz. Beklemek için manasız bir yerdeyiz. Az önce, yani şöyle 45 dakika önce anons yapılmış ve ağır ağır yürüyüp girmişiz körüğün içine. Sonra Ren uçağına intikal etmişiz. Yerim en önde 1 numara. 1-D. Koridor. Business filan yok. Esasen burada öyle bir sınıf yok. Hâkim olan tek bir sınıf var, tek sınıf: Sınıfsızlık. Böyle bir ortam işte.

Hosteslerin yüzünü aşağıdan yukarıya doğru seçebiliyorum. Çok yakınlar. Sivilceleri, kaçık çorapları, insana özgü mimikleriyle çok yakın. Sonradan adını Aysel koyacağım, bana Taksim Sütüş'te yediğim tavukgöğsünü hatırlatan teniyle, *Aysel Bataklı Damın Kızı*'ndan tut da *Ölmeye Yatmak*'a kadar bilcümle Ayselleri çağrıştıran bir yanı var. O yüzden Aysel, geçmişten kalma biri. Ya da geçmişi hatırlattığı için Aysel. Tanıdığım bütün Ayseller hep hayata küskün oldukları için mi Aysel'diler; yoksa Aysel oldukları için mi böyleydiler? Fark etmez artık. Sonuçta Aysel'le bakışa bakışa bekliyoruz.

Bekliyoruz.

Makul şüphelerle bekliyorum-z. Uçak kalkmıyor, kalkmayacak.

Makul yok artık. Şüpheler var. Uçak kalkmayacak. Geri dönmeliyim.

Uçağın kalkmasından ziyade, 1-D'den kalkmayı, koşarak körüğün oraya varmayı, tam körüğe adım atacakken Aysel'e dönüp, "Kusura bakma Aysel, bu yolculuk bana göre değildi zaten," demeyi, "bırak şimdi, kendini hiç küçük bir yere hapsedip ondan sonra da bir daha çıkmamayı hiç düşünmez misin sen, buna benzer bir duygu benimkisi, yok yok klostrofobi değil, gerçi teyzemde varmış, Neriman Teyzemde ama benimkisi öyle bir şey değil, belki de ona yakın bir şeydir ama inan tam manasıyla o değil, hadi boş ver, anlaman gerekmiyor, ama ben gitmeliyim Aysel, anlıyor musun Aysel, boğuluyorum burada... Sabahtan beri kördüğüm oldum Aysel. 5,5 saattir bu uçağın kalkmasını bekliyorum. Üstelik bir de aktarma çıktı. Kördüğüm oldum ben. Ne zaman değildin ki, diye soracaksın. Niye kördüğüm oldun ki, diye soracaksın, sen hiç *Hayat Dersleri* ya da *Yaşam Harikula-de* adlı kitapları duymadın mı, neden onları okumuyorsun, diye soracaksın. Onları okumadığımı kim söylüyor Aysel? Yine de boğuluyorum işte. Şimdiyse...

Şimdi şu körükten bir geçeyim, koşa koşa bekleme salonuna, oradan tuhaf başka bir salona, sonra başka bir yere, başka bir yer, başka bir yere, merdivenlerden düzlüklere, düzlüklerden yamaçlara, sonra dışarıya, dışarıya... Bir taksi şoförü bulsa beni kaytan bıyıklı, şöyle yakışıklı, keskin, çekici, abla nereye dese, ben biraz alınsam bu ablaya, neyse, merkeze desem merkeze, yok dese, niye, ne var desem, bu saatte trafik başladı abla, bak gene abla, kusura bakma trafik var abla dese, sen havalimanının taksisi değil misin desem, eee n'olmuş dese, beni almak zorundasın kardeşim desem, kardeşime özellikle vurgu yaparak söylesem bunu, yok kusura bakma dese o gene, bana bak desem, ne olur sana baksam dese, seni şikâyet ederim desem, git hiç durma et dese, çok sinirlensem ve derhal cep telefonumu açsam, pin kodunu gir-

sem, 1923, sonra Servet'i arasam, Servet bana indin mi, vardın mı yoksa dese, ne inmesi ne varması desem, hayrola dese, Servet ben vazgeçtim desem, gitmiyorum, vazgeçtin mi, nee deli misin sen dese, deli misin deli misin deli misin diye defalarca bağırıp dursa, bağırma bana her birinde ses tonu biraz artan biçimde, bağırma desem, bağırma bana tamam mı desem, şimdi başka bir sorun var Servet, ne zaman yok ki dese, dinle desem, havalimanındayım, havalimanının biraz dışarısında ve burada bir taksici var, beni şehrin merkezine bırakmamak için mırın kırın ediyor, ne yapayım desem, o sırada taksicinin suratını görsem, taksicinin suratındaki o ekşimişliği görsem, pörsümüştü karı n'olacak işte, menopoz, manyak ve bütün öteki küfürler, 40 yaşında gezinip dururken 60 yaşında olmanın ağırlığı, 60'ına merdiven dayamış iki ömürlü bir kadının hissettiği küfürler, bu ağırlığın altında ezilip kalmak, kalsam ben... O sırada Servet git başka bir taksiciye dese, bir dese öyle, git başka bir taksiciye, bir dese Servet, bir dese, bir dese Servet, başka taksici ha, desem içimden, başka taksici ha desem, ne dememi bekliyorsun başka dese Servet, bir dese, dese Servet, karşımdaki taksicinin yüzünü görsem, karşı taraftan Servet'in telefonu kapattığını duysam, taksicinin yüzüne baksam, bir şey dese şu taksici, bir şey mi dedi yoksa, Servet desem, nasıl giderim desem, ama desem, niçin, neden ve ben; niçin-neden ve ben; sanki bir nedeni varmış gibi niçin, neden ve ben, yeri ve zamanı değil bunu sormanın ama yine de sorsam işte: Niçin, neden ve ben? Niçin, neden ve ben mi desem? Desem. İnat etsem. Hırçınlaşsam. Hırçınlaşsana. Kapris. Kaprisli karının teki olsam. Burnu havada. Dokunsan ağlayacak haldeyken burnumun dikine gitsem, büyük direnişlerden, ulu devrimlerden hemen önceki zamanlardaki bir kahramanın hali çökse ruhuma: Niçin, neden ve ben desem; NİÇİN-BEN içindeki kendimi seçemesem sonra.

Tüm bu durumların ve soruların içinde aslında niçin ve aslında ben'in olmadığını fark etsem. Her birinin bir çerçevesi olduğunu, biri bitti mi diğerinin başlayacağını, aslında buna ne bitmek ne de başlamak denemeyeceğini anlasam. Fark etmenin, anlamamanın, dahası tüm bunları anlatmanın da bir çerçeve olduğunu görmenin... Görmenin de... Tüm fiillerin, öznelerin, sıfatların, deyimlerin, dolaylı ve dolaysız tümleçlerin, imlerin, imlanın, dilbilgisinin, dillerin, ulusların, kimliklerin, mitolojilerin ve tüm ideolojilerin her birinin beni bizi seni kuşatmış olduğunu... Aysel, ah Aysel, ah... Dursam. O zaman dursam. Dur. Bir nedeni oldursam o zaman. İşte o zaman dursam. İşte o zaman dursam Aysel. Pili sonsuza kadar bitecek, bitmiş olan o kadranı pörsümüş saat gibi dursam. Dursam Aysel. Yapacak bir şey kalmasa, kalmasa keşke... Kendi duruşumla şöyle sapasağlam dik, dimdik bir açı yapsam.

"Bütün yolculukların bir oyun ve hareket etmek fiiline endeksli bir macera olduğuna inanıyorsanız, gitmemenin de aynı dokuya sahip olduğunu keşfedersiniz kısa bir süre sonra. Gitmemek de bir oyundur aslında, içinde hareket etmek yerine durmak fiilini barındıran."

Çağdaş edebiyatımızın usta yazarlarından Müge İplikçi, *Transit Yolcular*'da gitme ve kalma eylemi, yolculuk ve dolayısıyla yaşam yolculuğu gibi asli konuları kurguyla harmanlıyor. Kadın karakterlerin ön planda olduğu bu öykülerde sıradanın sınırlarını aşan, yazgılarından kaçmaya çalışan kadınları ele alırken, aynı zamanda bu ortak mücadeleden doğan dayanışmayı anlatıyor.

Birbiriyle bağlantılı olan bu öyküler, mücadelecı kadınların kesişen ve iç içe geçen hayatlarını, tıpkı ayrılıp birleşen tren rayları gibi, kimi zaman birleştirip kimi zaman yan yana getirerek gözler önüne seriyor.

#kesişenhayatlar #yolculuk #kadınmücadelesi #sınırsızlık #değişmek #gitmek #kalmak

 CAN

canyayinlari.com | [f](#) | [i](#) | [t](#) canyayinlari

Öykü

ISBN 978-975-07-5586-6

9 789750 755866